

พระราชกฤษฎีกา

ค่าเช่าบ้านข้าราชการ

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๓

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐

(๓) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๑

(๔) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๖

(๕) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

(๖) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๗) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๘) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๗

บรรดา กฎ ข้อบังคับ และระเบียบอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ และข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

“เงินเดือน” หมายความว่า เงินเดือนสุทธิที่ข้าราชการได้รับ ทั้งนี้ เมื่อหักเงินเบ็ดเตล็ดเนื่องจากการปรับขึ้นเงินเดือนออกแล้ว และรวมกับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ ถ้ามี

“ท้องที่” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือนิเวศที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่เดียวกันตาม มาตรา ๗

มาตรา ๕ การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราตามพระราชกฤษฎีกานี้

การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖ ให้ข้าราชการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการในลักษณะเหมาจ่ายตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ผู้ซึ่ง

- (๑) เป็นผู้ซึ่งทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว
- (๒) เป็นผู้ซึ่งเริ่มเข้ารับราชการครั้งแรกหรือกลับเข้ารับราชการใหม่ในท้องที่ใด และยังคงรับราชการประจำอยู่ในท้องที่นั้น
- (๓) เป็นผู้ซึ่งทางราชการแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการประจำในท้องที่ที่ผู้นั้นเริ่มเข้ารับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ หลังจากได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการประจำในท้องที่อื่นเป็นระยะเวลาไม่ถึงห้าปีติดต่อกัน

(๔) เป็นผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๕) เป็นข้าราชการวิสามัญ

ข้าราชการผู้ใดได้รับเงินเดือน ไม่ตรงกับอัตราเงินเดือนในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้ได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามส่วนของเงินเดือน โดยคำนวณตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๗ เพื่อความเป็นธรรมในการได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการให้กระทรวงการคลังมีอำนาจประกาศกำหนดให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอใดเป็นท้องที่เดียวกันได้

มาตรา ๘ ข้าราชการผู้ใดซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ มีสามีหรือภริยาเป็นข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ หรือเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร พนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น ถ้าสามีหรือภริยาของผู้นั้นได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือทางการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้วในท้องที่เดียวกัน ผู้นั้นไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๙ การงดหรือลดเบิกจ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการผู้ใดเนื่องจากการถูกตัดเงินเดือน หรือการลาโดยไม่มียศได้รับเงินเดือน ไม่กระทบต่อสิทธิของผู้นั้นที่จะได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ และให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเสมือนหนึ่งไม่มีการงดหรือลดเบิกจ่ายเงินเดือนเช่นว่านั้น เว้นแต่เป็นการลาติดตามสามีหรือภริยาซึ่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ

มาตรา ๑๐ ข้าราชการผู้ใดซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ ถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือโดยกรณีอื่นใด อันเป็นเหตุให้ถูกงดเบิกจ่ายเงินเดือนเมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างกรณีเช่นว่านั้นสำหรับเดือนใด ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการสำหรับเดือนนั้นตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๑ ให้ข้าราชการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่วันรายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่ และให้สิ้นสุดลงในวันที่ขาดจากอัตรา

เงินเดือนหรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องถิ่น ถ้าไม่สามารถออกเดินทางไปได้ในวันส่งมอบหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบวันนับแต่วันส่งมอบหน้าที่

มาตรา ๑๒ ข้าราชการซึ่งรับราชการประจำในต่างประเทศ ถ้าจำเป็นต้องเข้าที่พักอาศัย ให้กระทรวงเจ้าสังกัดขอตกลงกับกระทรวงการคลังกำหนดอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการให้เป็นราย ๆ ไป

มาตรา ๑๓ ข้าราชการผู้ใดได้รับค่าเช่าบ้านอยู่ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๓ ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ แม้ผู้นั้นจะไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้คงได้รับค่าเช่าบ้านต่อไปตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้จนกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องถิ่น

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โหตรกิตย

รองนายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เงินเดือน บาท	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ บาท	เงินเดือน บาท	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ บาท
๕๐๐	๑๘๐	๒,๕๓๕	๕๐๕
๕๕๐	๑๙๐	๒,๖๘๕	๕๓๕
๑,๐๐๐	๒๐๐	๒,๘๓๕	๕๖๕
๑,๐๕๕	๒๑๐	๒,๙๘๕	๕๙๕
๑,๑๑๐	๒๒๐	๓,๑๓๐	๖๓๕
๑,๑๖๕	๒๓๕	๓,๒๘๕	๖๗๐
๑,๒๒๐	๒๔๕	๓,๔๔๐	๗๑๐
๑,๒๘๐	๒๕๕	๓,๖๒๕	๗๔๕
๑,๓๔๐	๒๗๐	๓,๘๑๐	๗๘๐
๑,๔๐๐	๒๘๐	๔,๐๑๐	๘๒๐
๑,๔๖๕	๒๙๕	๔,๒๑๐	๘๖๐
๑,๕๓๕	๓๑๕	๔,๔๑๐	๙๐๐
๑,๖๐๕	๓๓๕	๔,๖๑๐	๙๔๐
๑,๖๗๕	๓๕๕	๔,๘๖๐	๙๘๐
๑,๗๔๕	๓๗๕	๕,๑๑๐	๑,๐๔๐
๑,๘๑๕	๓๙๕	๕,๓๖๐	๑,๐๘๐
๒,๐๘๕	๔๑๕	๕,๖๑๐	๑,๑๕๐
๒,๒๓๕	๔๔๕	๖,๐๖๐	๑,๒๑๐
๒,๓๘๕	๔๗๕	๖,๓๖๐	๑,๒๗๐

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๘

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๗๖

ราชกิจจานุเบกษา

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒

เงินเดือน บาท	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ บาท	เงินเดือน บาท	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ บาท
๖,๓๑๐	๑,๓๔๐	๕,๓๖๐	๒,๑๑๐
๗,๐๖๐	๑,๔๑๐	๕,๗๕๐	๒,๒๐๐
๗,๔๑๐	๑,๔๘๐	๑๐,๒๒๐	๒,๔๐๐
๗,๗๖๐	๑,๖๑๐	๑๐,๖๘๐	๒,๕๕๐
๘,๑๖๐	๑,๗๔๐	๑๑,๑๔๐	๒,๗๕๐
๘,๕๖๐	๑,๘๓๐	๑๑,๖๔๐	๓,๐๐๐
๘,๙๖๐	๒,๐๑๕	ขึ้นไป	

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พุทธศักราช ๒๕๔๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการจึงไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน การแบ่งเขตในกรุงเทพมหานครเป็นเขตอำเภอขึ้นในและชั้นนอกตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ขณะนี้การคมนาคมสะดวกขึ้นมากแล้ว ไม่สมควรให้ข้าราชการซึ่งย้ายไปรับราชการประจำต่างเขตกันในกรุงเทพมหานครได้รับค่าเช่าบ้านด้วย อนึ่งตามหลักการเดิมนั้นข้าราชการเบิกค่าเช่าบ้านได้เฉพาะเมื่อมีการเช่าบ้านจริงและจ่ายให้ตามที่จ่ายจริงเท่านั้น หลักการดังกล่าวไม่เป็นผลในทางจูงใจให้ข้าราชการพยายามจัดหาบ้านไว้เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง ข้าราชการซึ่งพยายามเก็บหอมรอมริบจนเช่าซื้อหรือซื้อมาเป็นของตนเองได้กลับหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน สมควรยกเลิกหลักการนี้เพื่อช่วยเหลือและจูงใจให้ข้าราชการสามารถจัดหาที่อยู่อาศัยของตนเองได้ โดยการจ่ายค่าเช่าบ้านให้ในลักษณะเหมาจ่ายตามสิทธิของผู้นั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเช่าบ้านจริงหรือไม่ นอกจากนี้ อัตราค่าเช่าบ้านที่เบ็ดเตล็ดเมื่อคำนวณเป็นอัตราส่วนกับเงินเดือนแล้วปรากฏว่า ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ได้รับค่าเช่าบ้านมากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย กล่าวคือ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ได้รับค่าเช่าบ้านประมาณร้อยละ ๑๘-๒๖ ของเงินเดือน ในขณะที่ข้าราชการชั้นผู้น้อยได้รับประมาณร้อยละ ๑๕-๑๘ ของเงินเดือน เพื่อความเป็นธรรมในระหว่างข้าราชการ สมควรแก้ไขเสียใหม่ให้ได้รับใกล้เคียงกันในอัตราประมาณร้อยละ ๒๐ ของเงินเดือน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้